

Temat

Zawodowe labirynty (z wykorzystaniem gry „Zawody i atrybuty”)

Scenariusz lekcji został przygotowany przez ekspertów Instytutu Badań Edukacyjnych w ramach projektu „Wsparcie rozwoju ZSK w szczególności na poziomie regionalnym poprzez wdrażanie rozwiązań i inicjatyw skierowanych do użytkowników końcowych systemu – ZSK 4”. W pracy nad nim uwzględniono wnioski z pilotażowych lekcji, z udziałem dzieci i młodzieży.

Scenariusz może być wykorzystywany przez nauczycieli jako materiał pomocniczy, podpowiadający, w jaki sposób można rozmawiać z dziećmi na temat planowania rozwoju swoich umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie.

Cele

Z podstawy programowej

Dziecko:

- wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca zawód;
- uważnie słucha;
- odpowiada na pytania;
- klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia;
- obdarza uwagę dzieci i dorosłych;
- uczestniczy w zabawach ruchowych;
- wykazuje sprawność ciała i koordynację w stopniu pozwalającym na rozpoczęcie systematycznej nauki czynności złożonych, takich jak czytanie i pisanie;
- komunikuje się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne;
- wyraża swoje oczekiwania społeczne wobec innego dziecka, grupy;

- wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą języka mówionego.

Spoza podstawy programowej

Dziecko:

- rozumie pojęcia „zawód” i „atrybut”;
- rozumie, że uczenie się w różny sposób jest ważne;
- rozumie, że uczenie się przez całe życie jest ważne.

Pozostałe informacje

Adresaci:

- dzieci 5–6-letnie

Czas trwania zajęć:

- ok. 45 minut

Metoda pracy:

- oglądowa, czynna

Forma pracy:

- indywidualna, grupowa, zbiorowa

Środki dydaktyczne:

- ilustracje prezentujące wybrane zawody;
- gra Adamigo „Zawody i atrybuty – puzzle”;
- woreczki/pudełka do umieszczenia puzzli z zawodami;
- labirynty magnetyczne.

Przebieg zajęć

Wprowadzenie

Osoba prowadząca zaprasza dzieci do ustawienia się w kole. Zadaniem dzieci jest odwzorowanie gestów osoby prowadzącej (np. „pajacyk”, przysiady, klaskanie itp.). Po kilku

rundach zgłaszają się chętne dzieci, które mają pomysł na gest do naśladowania przez rówieśników.

Zajęcia właściwe

Wprowadzenie pojęcia „zawód”

Osoba prowadząca pyta dzieci: „Co oznacza słowo »zawód«?”.

Dzieci w swobodnych wypowiedziach definiują pojęcie „zawód”.

Osoba prowadząca podsumowuje wypowiedzi dzieci.

Uwaga: w sytuacji, gdyby dzieci miały trudność ze zrozumieniem, na czym polega definiowanie pojęcia, zachęca się do wprowadzenia narracji typu:

„Wyobraźcie sobie, że w Waszym przedszkolu ląduje statek kosmiczny. Ufoludki przychodzą do Waszej grupy i mówią, że lecąc na Ziemię, usłyszały słowo »zawód« i nie wiedzą, co ono oznacza. W jaki sposób wyjaśnilibyście ufoludkom to słowo?”

Zgadywanka

Osoba prowadząca zaprasza dzieci do odgadywania zawodów na podstawie zadawanych zagadek (patrz załącznik „Pytania na temat zawodów”):

„Za chwilę odczytam Wam różne pytania dotyczące zawodów. Waszym zadaniem będzie odgadnięcie, o jakim zawodzie jest mowa w zagadce”.

To z dzieci, które pierwsze odgadnie zagadkę, podnosi rękę i mówi głośno „wiem”.

Osoba prowadząca prosi o odpowiedź dziecko, które zgłosiło się jako pierwsze.

Osoba prowadząca sprawdza, czy odpowiedź jest prawidłowa, ewentualnie naprowadza dziecko na właściwą odpowiedź.

Zagadki dotyczą następujących zawodów:

- pielęgniarka/pielęgniarz,
- strażak/strażaczka,
- piosenkarka/piosenkarz,
- informatyk/informatyczka,
- policjant/policjantka,
- dentysta/dentystka,
- kwiaciarz florysta / kwiaciarka florystka.

Ćwiczenie „Co wyróżnia dany zawód?”

Osoba prowadząca rozkłada w różnych miejscach sali ilustracje przedstawiające osoby reprezentujące powyższe zawody i dodatkowo ilustrację ze znakiem zapytania. Osoba prowadząca zaprasza dzieci do zastanowienia się, który z omawianych zawodów najbardziej im się spodobał, a następnie prosi, aby każde dziecko stanęło przy wybranej ilustracji. Jeśli któreś dziecko ma trudność z wyborem, albo żadna z ilustracji nie odpowiada mu – staje przy ilustracji ze znakiem zapytania. Osoba prowadząca prosi chętne dzieci o uzasadnienie ich wyboru.

Wprowadzenie pojęcia „atrybut”

Osoba prowadząca zaprasza dzieci do kręgu, w którym na środku układa ilustracje zawodów. Osoba prowadząca wprowadza pojęcie „atrybut”, mówiąc np.:

„Do wykonywania każdego zawodu potrzebne są określone, charakterystyczne przedmioty. Są to atrybuty”.

Osoba prowadząca podnosi ilustrację np. informatyka i mówi np.:

„Poszukajmy atrybutów zawodu informatyka”.

Dzieci wymieniają je i tak omawiane są atrybuty dla kilku zawodów.

Następnie osoba prowadząca zaprasza dzieci do pracy stolikowej.

Ćwiczenie stolikowe

Na stolikach leżą gry „Zawody i atrybuty”. Wcześniej rozkładamy puzzle z zawodami do worka/pudełka, a puzzle z atrybutami układamy na stolikach.

Osoba prowadząca wyjaśnia dzieciom:

„Zabawa będzie przebiegała w taki sposób, że każde z Was po kolei wyjmie z woreczka jednego puzzle i dopasuje do niego z leżących na stoliku puzzle pasujący atrybut. Bawimy się do momentu, aż każde dziecko wylosuje puzzle z zawodem”.

Dzieci pracują. Osoba prowadząca wspiera działanie dzieci (chodzi między stolikami, koryguje, naprowadza).

Ćwiczenie „Różne drogi prowadzące do zawodu”

Osoba prowadząca rozdaje dzieciom labirynty magnetyczne, każde dziecko ma za zadanie doprowadzenie wszystkich kulek do celu, czyli środka labiryntu.

Osoba prowadząca pyta dzieci:

„Jeśli wyobrazimy sobie, że środek labiryntu to konkretny zawód, np. kucharz, a kulki w labiryncie to osoby, które chcą zostać kucharzem, jak myślicie, jakimi drogami, w jaki sposób różne osoby mogą dojść do celu i zostać kucharzem? Co mogą zrobić, kto może im pomóc, czego i gdzie muszą się nauczyć?”

Dzieci dzielą się swoimi przemyśleniami, a osoba prowadząca na koniec podsumowuje:

„Właśnie. Do zawodu kucharza i każdego innego zawodu można dojść różnymi drogami. Pomagając mamie czy tacie w przygotowaniu posiłków, nabywamy umiejętności potrzebne do wykonywania pracy kucharza. Oglądając programy kulinarne, ucząc się w przedszkolu, a później w szkole o zasadach zdrowego żywienia, uczęszczając do szkoły o profilu gastronomicznym, kształcącej przyszłych kucharzy, odbywając praktyki w restauracjach i hotelach – przygotowujemy się do tego zawodu.

Żeby być dobrym kucharzem, należy uczyć się cały czas, również wtedy, gdy już wykonujemy ten zawód. Dobry kucharz stale uczy się nowych technik gotowania, obsługi nowoczesnego sprzętu, poznaje nowe przepisy”.

Podsumowanie

„Nasze spotkanie dobiega końca. Poznaliście dzisiaj pojęcia »zawód« i »atrybut«. Dowiedzieliście się również, że do danego zawodu mogą prowadzić różne drogi, tak jak w Waszym labiryncie. Mówiliśmy też o tym, że uczymy się od najmłodszych lat, aż do końca życia. Dziękujemy za spotkanie i Waszą aktywność”.

Załączniki:

- ilustracje prezentujące wybrane zawody,
- pytania na temat zawodów (zagadki).